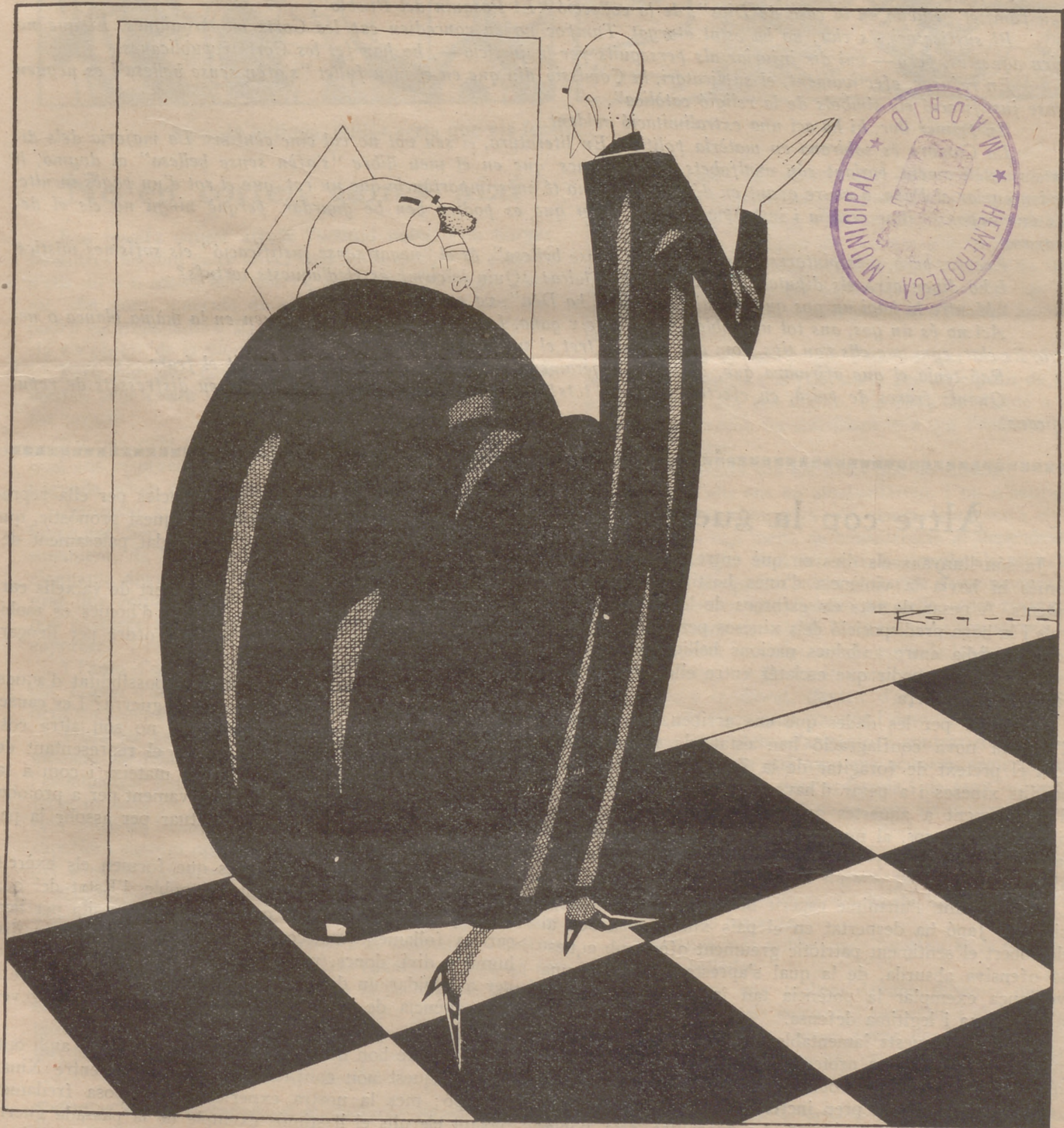

3/9

LA CAMPANA DE GRACIA

Solucions:

- Si ens deixen casar, què en farem, de la majordona?
- Sempre hi haurà un recó per elles. Déu no permetria que les desemparéssim.

La Campana de Gràcia

Redacció i Administració:
LLIBRERIA ESPANYOLA
Rbla. del Mig, 20 - Telef. 18692

SETMANARI POLITIC

PREU: 15 CENTIMS

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona } Espanya. . . . 1'50 ptes.
cada trimestre. . } Estranger . . . 2'50 »

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

Republicans del Sagrat Cor

"Fray Lazo" els ha trobat el nom de llur pare, quan anomena republicans del Sagrat Cor — de Jesús o de Maria, podeu triar — als actuals usufructuaris del poder i del pressupost.

Que són republicans amb la benedicció apostòlica els senyors susdits, ho proven a diari amb els miraments que tenen per a tot el que fa pudor de sagristia.

Als diputats de les Constituents i al Govern, sobretot, els hauria de regalar una mitra el Sant Pare, agrait al temps que s'han estat pensant l'expulsió dels de Lloia.

Per a estar reconeguda als "constituents" o "reconstituents", Roma encara té altres motius. Un d'ells és el que ara es veurà.

Jo tenia al Congrés un suplicatori, que a la Cambra dirigia el Suprem per a processar-me per la publicació del meu pamflet "Fuego en la casa de Dios", de la col·lecció "El Pasquín del Pueblo".

El suplicatori, és clar, no ha estat atorgat. Tampoc no en concedien cap les Corts monàrquiques. El que no feien aquestes, però — vui dir injuriar als perseguits per la justícia —, ho han fet les Corts republicanes.

En refusar, efectivament, el suplicatori, la Comissió diu que en el meu fullet "s'ofèn sense bellesa i es neguen sense justificació els símbols de la religió catòlica".

En primer lloc, hi ha ací una extralimitació evident.

La Cambra és sobirana en matèria política. En literatura, el seu vot no val cinc cèntims. La majoria dels diputats estèticament parlant són analfabets. Això, doncs que en el meu llibre "s'ofèn sense bellesa" al dogma, li poden enviar al Papa, a veure quant en dóna. Per mi no té més importància que un rot, que el rot d'un pagès inculte. Es una expansió innecessària i impròpia. Era un parer que es podien ben bé guardar, perquè ningú no els el demanava.

Encara, però, més pintoresc que l'"ofendre sense bellesa", és el "negar sense justificació" els sofismes místics. I ho diuen això els diputats d'una República laica! Quin laïcisme és el d'aquests tartufs?

"Mentre hi hagi un gos que tingui fam, no hi ha Déu", va escriure el filòsof.

Ací no és un gos, ans tot un poble, el que pateix gana. I aquests farts encara creuen en la màgia blanca o negra. Es clar, com que ells van tips, com que ells han tret el ventre de pena!

Raó tenia el que afirmava que, gratant lleugerament l'espanyol, es trobava tot seguit el frare.

Quants frares de paisà, en efecte, coneixem tots! Quants frares ens trobem a tot arreu disfressats de republicans!

Altres cop la guerra

Ja són llunyans els dies en què entre Xina i el Japó només hi havia la violència d'unes hostilitzacions intermitents. A pesar de tots els esforços de les nacions neutrals i la bona predisposició dels xinesos per evitar aquesta nova tragèdia entre ambdues nacions belligerants, no ha estat possible impedir que esclatés entre elles el conflicte paorós de la guerra.

A jutjar per les dades que ens arriben, els causants d'aquesta nova conflagració han estat els nipons, que, sota el pretext de foragitar de la Zona Internacional els bandits xinesos i a pesar d'haver-se discutit una fórmula d'arranjament a aquestes anomalies, no cessaren d'hostilitzar als xinesos, al mateix temps que s'introduïen paulatinament en terreny estrany, abusant de la seva imprevisió.

No obstant, l'unànime esperit bèl·lic que l'actitud abusiva del Japó ha despertat en el país xinès, posa ben al descobert el sentiment patriòtic greument ofès amb aquesta ofensiva absurda, de la qual s'apresta a prendre una venjança exemplar la potència tan injustament llençada a una digna i legítima defensa.

Davant d'aquests lamentables esdeveniments, totes les nacions es preparen a protegir els seus interessos, ensems que els súbdits que es troben en territori oriental.

Si aquesta guerra pren increment, ineludiblement, tots en tocarem les conseqüències. La moralitat dels pobles serà ofegada, i la propaganda pacifista de durant tants anys haurà caigut rotundament en la buidor.

Sempre hem combatut l'actitud displicent de la Societat de Nacions, i hem pronosticat en diverses ocasions

que l'actuació diplomàtica de les potències per ella representades seria nulla. Dissortadament, aquest pronòstic, que nosaltres voldríem haver errat, ha quedat palesament demostrat en aquesta lamentable ocasió.

Les aigües de Xang-Hai s'han omplert de vaixells carregats de soldats i d'armament. Milers d'homes es mobilitzen; molts altres estan esperant una ordre per llençar-se desesperadament a la mort.

¿Quan desterrarem de nosaltres la possibilitat d'aquest fet monstruós i inqualificable que és la guerra? Les causes d'aquestes conflagracions generalment no són altra cosa que afers privats d'Estat. L'Estat és el representant del poble per suprema voluntat d'aquest mateix, i com a tal i de la mateixa manera que obra activament per a pronoure una mobilització bèl·lica, ha d'actuar per assolir la pau definitiva dels pobles.

Tota aquesta munió d'homes que formen els exèrcits combatents són part integrant del poble, l'Estat del qual no es preocupa d'ells més que quan els necessita per llençar-los follament uns contra els altres. ¿Amb quin dret humà o diví, doncs, pot disposar l'Estat d'aquests homes per a liquidar un deute que molt sovint no és més que la conseqüència de la seva manca de condicions de governants?

El nostre bon desig ens ha volgut fer veure amb optimismo aquest nou conflicte, per ara només entre Xina i el Japó; mes la nostra experiència ens posa fredament davant els ulls el llastimós exemple de la passada guerra, massa recent encara perquè l'odi i l'esperit de venjança que ella engendrà no ens faci témer per l'esdevenidor

AMADEU GRIFOLL

Aquests mítings, millor seria que els fessin...

al Congrés.

No en corren gaires, així

Ens inspira aquest article l'actitud noble d'un burgès. Nosaltres no som gaire amics dels amos, perquè la majoria d'ells no són amics dels obrers. Els amos, per regla general, són durs, mancats de sentiments, exploten tant com poden els treballadors. Especialment per ço que fa referència als obrers de la ploma.

Però com que també som amics de la justícia i de la veritat, avui volem fer honor a una i altra, i anem a exposar un cas.

En una casa de comerç d'aquesta ciutat, el nom de la qual ens reservem perquè no sembli que volem fer-li propaganda, s'han celebrat les noces d'or d'un dependent.

Aguantar cinquanta anys una casa, tanmateix, és una heroïtat. Són cinquanta anys de vida monòtona, d'empresonament, de lluita moral i material. Però quan aquests cinquanta anys es passen — malgrat llur monotonia, malgrat llur empresonament — prop d'un amo que tingui un bon concepte format de la consciència, ja fan de més bon suportar.

I l'amo d'aquest vell empleat en deu tenir, de consciència. L'amo d'aquest antic dependent s'ha portat d'una manera digníssima.

Ultra les paraules amables que ha tingut per ell en el moment de felicitar-lo pels anys prestats de servei; ultra l'acompanyar aquestes paraules d'un present, ha dut a l'efecte un acte de germanor, de companyonia no molt corrent entre els homes que perquè tenen uns diners es creuen superiors damunt dels que la sort no els dona sinó el justet per viure, el justet per anar passant.

L'amo de referència, per a celebrar les noces d'or del dependent, aplegà tots els companys en un àpat. L'acte aquell era emocionant en extrem. Allí veiérem els rostres de tots vessant alegria. Eren rostres optimistes. Era un cas excepcional, aquell. Allí prengueren la paraula els humils i els poderosos, i cada u, donant-se compte del lloc que ocupava, tingué frases d'encomi per al capital, per al productor, per al ric, per a l'humil, per al pobre...

A nosaltres, que sabem el despotisme que impera en

nombroses cases de comerç, que sabem de quina manera es tracten els dependents en certes oficines, que sabem els anys i anys de sofrència i de dolor que passen alguns pobres dependents en cases on "encara gràcies que se'ls tingui", el gest noble i magnífic d'aquest amo ens ha omplert de satisfacció, ens ha fet esperar que entre l'escòria de la gent malvada, om encara pot trobar-hi una ànima amb bons sentiments.

No cregui el lector que l'amo a què fem referència portés l'acte aquell a la realització per un esperit de vanitat o pedanteria. No res d'això. La festa es dugué a terme amb tota discreció, no convidant-hi a qui l'endemà pogués fer-ne publicitat.

Els interessats són els únics que ho saben.

Per un d'ells ens en assabentàrem, i no n'hauríem dit res si no fos la campanya que venim fent contra els amos que no tenen cap mena de consideració al dependent.

Pretenem que això serveixi d'exemple als esbirros, als durs de cor, als que no saben portar-se d'una manera digna, als que arreconen els empleats per vells, sense tenir present que aquell home de cabells blancs i mans tremoloses, en els anys de la seva joventut, en els anys de les seves malaurades esperances, tot ho havia esmerçat assegut damunt d'aquell mateix tamboret, davant d'aquell mateix escriptori que, com ell, s'han anat corcant i descolorint amb el transcurs d'una vida plena d'angúnies i contrarietats...

Aquest amo de què avui ens ocupem, segurament que, com tots els amos — gent ordenada i de seny —, pertany a un partit polític del qual no en som simpatitzants. Segurament que és un senyor de les dretes, de la Lliga. Però, això què hi fa? Es un home digne de la política del davant. I els homes bons i dignes, per contraris que siguin als nostres ideals, sempre els veiem amb atenció, sempre els mirem amb respecte.

La política més noble i més humana és la que va a favor del treballador.

Sempre que ens trobem davant d'homes que sentin amor pels vells i els emparin i respectin i els tinguin consideracions, nosaltres, sense mirar de quin color són, de quin partit polític provenen, ens llevarem el capell i els ofrenarem la mà.

AGUSTÍ COLLADO

Pere Coromines us dona, en l'Almanac de L'Esquella, les primícies d'un llibre revolucionari que té en preparació

Correu de l'Estranger

LES ELECCIONS D'IRLANDA

La Gran Bretanya—que no tenia realment necessitat de més dificultats—contempla amb inquietud els esdeveniments electorals d'Irlanda.

La victòria de l'oposició, nacionalista i republicana, és un cop més entre els molts que aquests darrers anys ha sofert l'Imperi Britànic.

Anglaterra, que ja ha vist les seves colònies declarar-se pràcticament independents i reclamar llur autonomia diplomàtica, que es troba en una situació dramàtica a l'Índia, i que, a l'Àfrica del Sud, a Egipte, a Palestina, té plantejats problemes complicadíssims, veu renéixer, a les seves portes, el perill d'un separatisme irlandès.

Irlanda gaudia dels beneficis i drets atorgats als Dominions més afavorits; però la Gran Bretanya no ha volgut mai reconèixer una independència total a l'Illa, per raons polítiques, econòmiques i estratègiques.

Però De Valera, en canvi, declara que s'ha d'abolir el jurament a la corona britànica i que cal tallar els darrers lligams que uneixen, ja feblement, ambdós països.

Quines seran, doncs, les conseqüències de la política de De Valera? Hi ha l'Ulster, que conté una majoria de protestants i que envia els seus diputats, no a Dublín, sinó a la Cambra dels Diputats de Londres. Acceptarà De Valera la continuïtat d'aquest estat de coses?

Cal no oblidar que Irlanda és un país on les passions s'exasperen fàcilment i on existeixen odis seculars. Mantindrà De Valera el seu programa íntegre? Reeixirà en proclamar la seva pàtria república independent? Entrarà de nou Irlanda en un període de lluites sagnants?

Celebrem cordialment el triomf dels republicans irlandesos. Però desitgem, encara que no fos sinó per raons de tàctica política, que imperi el seny, la pau i la concòrdia.

LA TRAGÈDIA DE XINA

Fa més de cinc mesos que persisteix, a l'Extrem-Orient, aquest estat de coses sense nom, que no és la pau ni la guerra i que, sota l'imperi del pacte Kellogg, corre el perill de produir-se sempre que una gran potència cregui oportú d'apallicar-ne una altra militarment inferior.

Les relacions diplomàtiques entre la Xina i el Japó—paradoxa inversemblant—no s'han trencat. Llurs representants segueixen assistint, l'un al costat de l'altre, a la Societat de Nacions i fins també—nova paradoxa—a la conferència del desarmament.

Entretant, impertorbables, els japonesos avancen. I per què se n'estarien? Anglaterra, els Estats Units, França, Rússia, resten neutrals, indiferents gairebé, mentre els xinesos segueixen deseparats, sols davant un adversari formidablement armat i al qual tots els pactes del món no priven de fer ús de les armes ni de recórrer a totes llurs forces terrestres, marítimes o aèries.

La Xina és lluny. Les informacions, de l'Extrem-Orient, confuses i contradictòries. El governament japonès parla de l'anarquia xina, de l'ordre, dels interessos creats...

Però, tanmateix, les informacions arriben, la veritat s'imposa. L'imperialisme japonès actua amb tota la seva cruel-brutalitat.

"Milers d'homes, de dones, d'infants innocents—diu el primer raport dels consols—, han estat morts o ferits per l'artilleria o els avions japonesos, i milers de cases han

estat deliberadament incendiades i destruïdes pels japonesos. Totes les horres i les crueltats de la guerra han estat i seran encara comeses per l'exèrcit i la marina japonesos en el curs de llur agressió."

Heu-vos ací, doncs, oficialment confirmada, la realitat de la tragèdia de Xina. Seguirà el món indiferent a la seva consumació? Es, simplement, una qüestió d'humanitat.

LA CRISI FRANCESA

El ministeri Laval ha sucumbit víctima de la seva política econòmica i financiera, d'extrema dreta, que mereixia la reprovació de tota l'opinió liberal del país. El Senat condemnà la seva política per una majoria de 23 vots en la qüestió de la reforma electoral. La preponderància d'elements reaccionaris en el gabinet Laval, donava a tots els seus actes una orientació perillosa.

La crisi era de difícil solució, perquè hi ha a les dues Cambres dues majories diferents. El president de la República, senyor Doumer, encarregà la formació del govern nou a un home d'esperit conciliador, el senyor Painlevé, el prestigi i el valor del qual ningú no posa en dubte. La seva missió hauria estat, essencialment, defensar els interessos de França a Ginebra i convocar a noves eleccions generals.

Però la caiguda del gabinet Laval havia provocat a la dreta una reacció violentíssima que s'ha manifestat en una hostilitat decidida a tot intent de conciliació. El senyor Painlevé, doncs, ha fracassat en el seu intent de formar govern. Es així com el senyor Doumer ha pogut confiar la missió de formar-lo al senyor Tardieu.

França ha caigut en bones mans. La personalitat de Tardieu és prou coneguda. Ell representa, avui, les més pures essències del reaccionarisme francès.

Contra Lluís Capdevila

El nostre estimat company Lluís Capdevila anà a fer una informació a la conca de l'Alt Llobregat. Lluís Capdevila, en la informació—publicada a "La Humanitat"—ens féu veure com viuen els pobres obrers de Súria.

I ara, "Minas de Potasa de Suria, S. A.", s'ha querrelat contra Lluís Capdevila pel crim odiós d'haver intentat defensar el poble.

—Què me'n dius, d'això de l'Estatut?

—Ai, noil... Que em sembla que triga molt.. Ve't-ho aquí!

El discurs de Lerroux

Per fi, parlà el «caudillo», i el seu discurs ha estat, durant la present setmana, el tema polític preferit, i gairebé únic, puix la Llei de Divorci s'ha aprovat a les Constituents sense pena ni glòria.

I, què digué Lerroux? Digué lo que tots sabem: que no tot són flors i violes en la infantesa de la Segona República Espanyola, que la contribució resultarà molt més cara i que cal refermar l'Estatut de Catalunya.

Per a dir tot això, i, sobretot, per a dir-ho a Madrid, on ajudar a Catalunya no és, precisament, el camí per a obtenir un èxit, no valia la pena d'estar dos mesos justos parlant d'aquest discurs com d'una profecia o d'un manà que vingrés a guarir-nos tots els mals.

I la gent, naturalment, s'ha sentit decebuda.

—*Es que no ha dicho nada!* observava, a la sortida de la plaça de braus, un veterà radical madrileny. —*Para no decir nada, ni se ha metido con Cataluña!*

Una interrupció

Mentre es disposava a començar el seu discurs, una veu entre els aplaudiments, cridà:

—*Viva el Emperador del Paralelo!*

No sabem si era un bromista o si s'ho prenia de bona fe.

Democràcia

Hom remarcava que diumenge, a la plaça de braus, feia un fred que gelava. Per aquesta raó, Lerroux, que ja no és aquell xicot robust i d'empenta de les *meriendas fraternales* i els articles contra els catalanistes i contra la propietat, va pronunciar el seu discurs amb el barret posat.

Això va ésser comentat entre els periodistes que feien informació a la plaça de braus. Alguns, interpretaven aquest gest com una manca de respecte a l'auditori. Un jove repòrter de «Luz», s'indignà i cridà:

—*Un hombre que se ha pasado cuarenta años haciendo propaganda republicana, tiene derecho a ser en una mañana de frío como esta, caballero cubierto delante del Pueblo!*

I això, que és just, i és enginyós, fou, potser, la nota més reeixida del dia.

El diagnòstic

Què pensa vostè del discurs de Lerroux? — demanàrem, diumenge a la tarda, a una coneguda i prestigiosa personalitat catalana a qui els deures polítics retenen a Madrid.

—Magnífic com a diagnòstic. Però [molt fluix com a recepta. I ja sap vostè que els metges no en tenen prou, de saber diagnosticar: ço interessant, després que han descobert el mal, és que sàpiguen posar-hi remei...

El disgust de les dretes

Les dretes esperaven de Lerroux un discurs cavernícola, i ja havien llençat als quatre vents una llista de gabinet Lerroux, on figuraven elements tan *recomanables* com el senyor Alba i Malafé i el senyor Maura i Miquel.

I Lerroux, que té més talent que la gent es pensa, els ha fet pam i pipa.

— Que el «caudillo» tingui compte el dia que governi — deia un ex-sots-secretari. — Aquesta gent no perdonen res, i si es decanta massa cap a l'esquerra, li faran la vida impossible.

— Això — respongué un que era a la tertúlia —, si quan ell governa els deixa viure...

Buscant feina

Diàlegs d'actualitat

A la porta del despatx de qualsevol tinent d'alcalde:

—Caramba, vostè per aquí?

—Què vol fer-hi! Vinc a buscar feina.

—Que ja sap el que diu?...

—Es clar, que ho sé.

—Li asseguro que si ve per feina, des d'aquest moment ja en té.

—Em dóna una gran alegria.

—Que si en té!... Cregui'm que en el precís moment que vostè entrà a veure el senyor regidor ja pot dir que passarà anant i venint de la Casa gran més temps que si li donessin una col·locació de treball intensiu.

—Vol dir?

—Ja ho crec! Jo ja fa dos mesos que vinc cada dia a la mateixa hora en aquesta casa, i en surto, minut més, minut menys, a l'hora que tothom ja ha dinat.

—I què li diuen?

—Un dia que el senyor tinent no hi és, un altre que no pot rebre, i així un dia sí i l'altre també, i si per casualitat em rep, em toca l'espatlla, em diu que no m'apuri, que ja hi pensa, que la cosa no trigarà i que em doni per «empleat»...

—Bé, però això no ho deu dir a tothom...

—Es clar que no; als altres els diu... el mateix que em diu a mi...

—Doncs, digui'm què ha de fer un home, per a obtenir col·locació?

—Esser dona...

—Què diu ara!

—El que sent. Si vostè fos dona i dona jove i bonica, ja estaria col·locat, i sense haver d'esperar-se pas dues hores, com ara, davant d'aquesta porta.

—Li don les gràcies per aquestes explicacions, i li dic que la cosa millor que puc fer és matar-me, i així acabaré la feina d'anar a buscar feina...

J. ARNALL

—Has llegit el discurs de don Lacandru?

—Sí noia; i tinc un cap com uns tres quartans...

El criat: —Què, no li ha agradat el discurs?
L'aristòcrata: —No me'n parlis, que em pensava trobar un
 padri i ni tan sols ens ha nomenat.

Del discurs de Lerroux

Espigolem en aquest discurs de Lerroux. Espigo'm-hi, que hi trobarem coses interessants.

Una de les més fortes ha estat l'atac als socialistes. Bé prou se'l mereixen, aquests socialistes de Largo Caballero, aquests socialistes col·laboradors de la dictadura, aquests socialistes que, fora d'enxufar-se, no han fet res per la República.

També ha dit Lerroux que el país no s'ha sentit governat en república. I també té raó. Per a sentir-se governat en república calia que s'hagués fet ço que no s'ha fet: castigar els monàrquics, que han delinquit, sense excusa, i no únicament els obrers, que tenen moltes excuses.

Un altre dels temes del discurs ha estat aquest: *precisa un gobierno en el que estén representadas todas las tendencias republicanas.*

Però republicanes, eh? No fem puny...!

Ha parlat Lerroux d'unes *retractaciones que no están en mi conciencia y que no las exige la realidad.*

Així és com volíem que parlés, sí, senyor.

Aquestes paraules de Lerroux, aquestes altres paraules de Lerroux, ens alarmen bon xic i ens semblen bon xic tərboles: *El triunfo es de aquellos masas que acudieron a las urnas el día 12 de abril—té raó—; el triunfo es de aquellos que después de haber ido con sus papeletas, ahora solicitan su acceso a los partidos republicanos organizados.*

I això ja és més perillós: els que feren possible el triomf del dotze d'abril no necessiten sol·licitar l'accés als partits republicans, perquè ja eren republicans abans del dotze d'abril!

Ara, Lerroux s'equivoca, en dir: *Pero persecución religiosa, no; no más.*

Però, home, de quina persecució ens parla? Si ha estat el poble el perseguit!

I, en general, ens sembla bé ço que ha dit del problema de Catalunya.

Catalunya vol llibertat i respecte: no incomprensió i odi.

La quimera de la burgesia contra Macià

Quan en retornar Macià de l'exili, sorgí l'Esquerra Republicana de Catalunya, malgrat haver-se significat la major part de llurs components com a radicals, dins del republicanisme, o com a socialistes; malgrat haver formulat un programa bastant avençat, el nou partit en constituir-se, no inspirà rezels a les classes posseïdores ni les atemoritzà tampoc el resultat de les eleccions municipals. El nom de Macià, aleshores, allunyava tota desconfiança.

La burgesia, que sempre ha considerat que el patriotisme més elevat és la defensa de llurs interessos particulars, a Catalunya abraçà, amb poques excepcions, la causa del nacionalisme, que negligeix la qüestió social i mena per viarany menys perillosos els afanys populars.

El que en els mítings de propaganda de l'Esquerra es parlés d'emparar els drets dels obrers, tenia poca importància. Fins els "prohoms" de la Lliga, quan es dignaven ocupar-se del problema social, palesaven també una bona disposició vers les reivindicacions de la classe proletària. Però allò eren xerrameques sense conseqüències. Quan governaven els "lligueros", fabricants, rentistes, comerciants, capellans... savien que, de part dels que menaven, no havien de témer res; si els obrers volien oposar-se als abusos patronals, sols podien comptar amb la força de les pròpies organitzacions.

Des del principi l'actuació de Macià dintre la política havia estat enfocada quasi exclusivament vers la reconquesta de les llibertats catalanes. I la burgesia conjecturava que si les aspiracions autònomes arribaven a convertir-se en realitats, i, per la voluntat del poble, assumia la màxima autoritat Macià, aquest, com abans els de la Lliga, s'inhibiria dels afers societaris, consentint les extralimitacions patronals i potser àdhuc emparant-les.

Però l'actitud, insòlita fins ara, d'imparcialitat i ponderació de Macià al front de la Generalitat, ha escamat bon xic els burgesos, que preveuen que si el predomini de l'Esquerra persisteix, quan l'Estatut sigui aprovat, llurs desmans seran reprimits sense contemplacions. Les declaracions del President, que ha publicat la Premsa, en les que es dol de què els patrons no compleixin els compromisos que contreuen amb els treballadors, són un mal símptoma per aquells. Ultra això, ja actualment es tendeix a alleugerir la tributació de l'estament menestral a costa dels acabdalats.

Tot el qual, des del punt de vista dels senyors Canons, són disbarats solemnes, insolències intolerables. I la Premsa que els és adicta, des de la més satírica a la més fúnebre, escomet furiosa contra els homes de l'Esquerra, arribant al jutjar llur gestió, fins a la difamació.

Les campanyes de descrèdit contra Macià, les quals es de suposar que es recruidiran a mesura que s'apropin noves eleccions, no han d'impresionar els homes d'esquerra, i fins aquells que volem anar més lluny que l'Avi, no hem d'oblidar que Macià a la Presidència de la Generalitat és una ferma garantia de què Catalunya serà regida el més democràticament possible dintre el règim actual. i que, mentre es crea l'ambient propici a un sistema social més just, cal vetllar per que els destins de la nostra terra no caiguin en males mans.

El Messies de la República

La República espanyola es consolida amb gestes revolucionàries i discursos parlamentaris. Tribuna i revolució; ve't aquí el gràfic que especifica l'esperit espanyol, en aquests moments que el sistema governamental es concreta en el país ibèric.

Vivim uns dies de convulsions revolucionàries i de passions polítiques, que cada cabdill es cuida de definir-se de cara al poble, com si així s'hagués de fer forta la República

Després de les darreres vibracions civils, ha vingut l'espectacle polític que ha donat el Sr. Alexandre Lerroix en la plaça de braus de Madrid.

L'il·lustre cabdill ha repetit l'acció dels altres oradors, i successivament anirem tirant bombes, fent vagues, assaltant les cases comunes, fent revolució per esperar el discurs del Sr. Beúnza, del Sr. Maura, del Sr. Lerroix etc., etc., fins que la República espanyola estigui ven plasmada.

El gran capítost dels radicals, com sempre, ha sabut esperar; ha aprofitat uns moments meravellosos per a apaivagar l'exaltació de l'ànima popular, i el seu discurs ha pres una qualitat d'orador prodigiós, com un messies que davant un nombre imponent d'espanyols ha anunciat la pau entre els homes, i com un redemptor ha tramès a tot el món la seva paraula grandiloqüent i conciliadora; però les seves facultats polítiques han sobrepassat tots els discursos que fins ara hem sentit dels que prediquen per la salut de la matrona republicana.

Cada orador ha parlat pels interessos que representa; però Lerroix, a més a més de parlar de llurs interessos ideològics, ha parlat per tots els sentiments nacionals, ha volgut quedar bé amb tothom, ha pretès assegurar la tranquil·litat espanyola; i el seu parlament ha estat per als que l'esperaven la panacea guaridora. Hom esperava molt més, puix hom creia que després d'aquest discurs la República començaria a ésser coqueta, per agradar a tothom; però no estat així; la República té més pretensions, exigeix més que un discurs del Sr. Lerroix.

Si ha estat un laxant, per a la classe burgesa, un lenitiu per a la tranquil·litat espanyola, i un massatge per a enfortir els nervis dels seus correligionaris; el discurs de l'emperador del Paral·lel ha fet l'efecte que havia de fer, perquè el poble ja té ganes de veure's alliberat de tantes vileses, i si ell ha d'ésser el messies de la República, que expulsi d'una vegada els mercaders del temple i que s'hi posi, que no esperi més que fa molts anys que s'espera, i el poble vol veure'l actuar; però aquest moment crític de la seva actuació tan esperada pot ésser el fracàs de la seva vida política, o el triomf d'una República insospitada.

El Sr. Lerroix és un home d'una serenitat política exemplar, no es deixa portar mai per les emocions, sap refrenar-se,

La impaciència d'un "radical"

—Gràcies a Déu, que ja s'acosta l'hora de manar!

Les conferències del desarmament... i els resultats que produeixen.

esmunyir-se, penetrar en el moment precís i abandonar com un campió; coneix les taules de la política i sempre porta avantatge a l'adversari; ara ja és hora; ja no pot jugar més; és hora de governar, per veure si és veritat l'eficàcia de les seves grans virtuts.

BALDOMER XIFRE

Camí enllà

No és probable que la vida ens reservi un goig superior al d'haver pogut contribuir a la implantació i consolidació d'un règim democràtic en aquest país nostre, víctima eterna de tots els despotismes. Fou un goig laborar en les hores d'infortuni, i un goig arribar a l'hora del triomf. I és un goig encara infondre vitalitat i ardidesa al règim nou i constatar com té aptitud i vigoria per assolir les més altes destinacions.

Si algú es pregunta per què els socialistes hem aportat el màxim esforç a instaurar una República de tipus burgès, esperem que el temps li donarà la resposta abans de gaire. I si les nostres esperances no es complissin, el sol fet de posar Espanya i Catalunya en el camí del seu esdevenidor com a poble lliure, justificaria la nostra acció mai vacillant ni dubitativa. Els homes de la Unió Socialista de Catalunya sabem que al capdavant d'aquesta cursa gloriosa hi ha el Socialisme. Per això anem al davant, segurs que no errem pas el camí.

M. SERRA I MORET

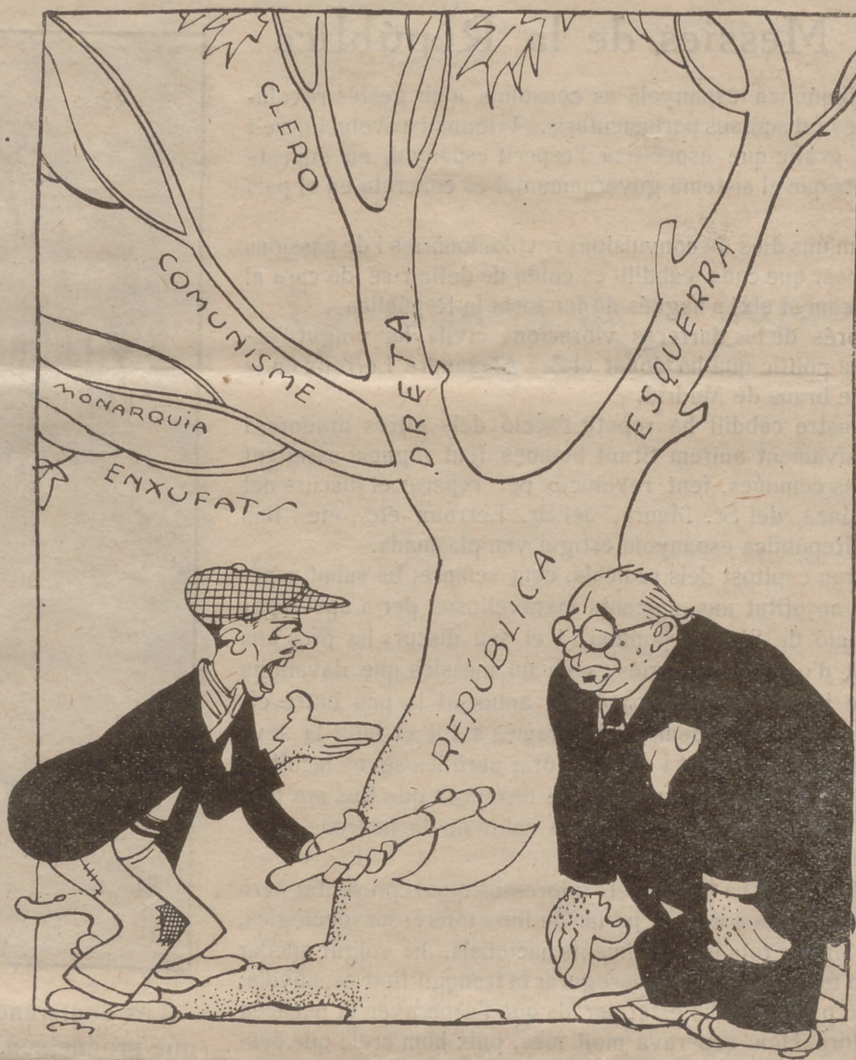
Els que volen ésser funcionaris

Amb motiu de la pròxima discussió i possible aprovació de l'Estatut, els catalans venim a ésser una mena de família del virrei Bonet. Ésser català i tenir dret a l'herència—o pensar-s'ho—és tot u. I amb aquest motiu s'han començat a muntar llegendes, probablement pels mateixos que havien administrat els Bonets pobres i alegres que s'havien deixat els drets poquets o molts a les butxaquetes dels futurs i problemàtics administradors de la fabulosa herència.

Per les barrades extremes de la ciutat corre ara la brama que per quan tinguem l'Estatut, tots els catalans que vulguin ésser funcionaris són cridats a apuntar-se en llista per ésser posats a la plantilla dels nous organismes. Naturalment, això ha produït gran rebombori en les famílies modestes i sobretot en les que tenen algú sense feina i algun estalvi.

Seria bo de veure d'on ha sortit la cosa i on és que cal anar a apuntar-se i si hi ha algú que per posar els papers en regla demana alguna quantitat.

Ésser funcionari—urbà, escombriari o cap de negociat—era l'ideal màxim del foraster que arribava a Catalunya amb les mans a la butxaca i seria tanmateix molt dolorós que ara aquest vici ens agafés als catalans i volguéssim fer de la nostra terra una enorme oficina. Però el que haurien de pensar aquells que s'han deixat entabanar, és que els funcionaris no en són per passar-s'ho bé ells, sinó per treballar pel comú, el més bé possible, i que és per això que s'està tractant d'obrir una escola on es formin, perquè els ciutadans estiguem el més ben

—Ara és l'hora d'esporgar, si no, es corcarà l'arbre.

servits possible. L'únic funcionari que es veu que no necessitarà anar a l'escola és el que s'ha empescat la cosa, i per inscripcions i promences demana poques o moltes pessetes. I el que

abans d'anar a la de funcionaris hauria d'anar a la de primeres lletres, és el que es deixa entabanar i dona les pessetes a canvi de fantasies i decepcions.

REPICS

L'EXEMPLE D'EN LERROUX

Hem estat sempre enemics del lerrouxisme. Estem i estarem sempre enfront de Lerroux, en quant la seva política és una política essencialment conservadora—l'única política conservadora, en realitat, que pot patrocinar un home que toca de peus a terra.

Però hem de reconèixer que davant l'actitud de molts cavernícoles castellans—d'alguns cavernícoles catalans també—, l'actitud del senyor Lerroux, en tractar del problema català, és noble, conseqüent, liberal i comprensiva.

De la seva actitud a la d'un Maura, o d'un Royo, o d'un Unamuno, o fins a la de qualsevol Ventoseta, quin abisme!

QÜESTIÓ DE LIBERALISME

—El problema català—ha dit Lerroux en el seu comentat discurs—és una ferida oberta en la pàtria peninsular. Aquesta ferida cal guarir-la i hem de guarir-la amb la llibertat.

Per això aquells que no són liberals, tant si són de l'una com de l'altra banda de l'Ebre, no poden ni podran comprendre mai el problema català.

La seva solució sols és possible dins el liberalisme i la República.

¿QUÈ ENSENYEN?

En un discurs, el senyor Puig i Cadafalch ha declarat que ell era un mort, però que els morts de vegades parlen i ensenyen.

...Ensenyen les vergonyes si no els les tapen bé.

NO VOLEN LLUM

Es veu que al poble de Carrizosa no volen més llum que la dels ciris de la seva església parroquial. Potser es llevaven amb la sortida del sol i es ficaven al llit quan el sol es ponía, emprant, en cassos necessaris, l'ajuda del clàssic candil o de la dòcil espelma. Quan s'els ha volgut donar l'electricitat, protesten iradament i han arribat a trencar els fils al crit de "Viva la Virgen; abajo la luz".

Cal suposar que en aquest poble tothom resa i combrega, que ningú no sap llegir ni escriure, ni, naturalment, tampoc no es renten.

LA DONA FRANCESA JA TE EL VOT

Amb un sol vot en contra, ha estat concedit, a Franca, el vot a la dona.

Què diran ara els que combatien als nostres diputats, per haver aprovat, a Espanya, el vot femení?